

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON CONFEDERATION OF NORWEGIAN ENTERPRISE

Postadresse Postal Address
Postboks 5250 Majorstuen
NO-0303 Oslo
Norway

Adresse Address
Middelthuns gate 27
Oslo
Norway

Org.nr. Org.no
NO 955 600 436 MVA

Telefon Telephone
+47 23 08 80 00
Telefaks Telefax
+47 23 08 80 01

E-post E-mail
firmapost@nho.no
Internett Internet
www.nho.no

Justisdepartementet

lovavdelingen@jd.dep.no

Vår dato 30.05.2012

Deres dato 08.02.2012

Vår referanse A-273-9311

Deres referanse

201200430EO MHG/mk

Høringsuttalelse – utredning om særskilt pantsettelse av immaterielle rettigheter

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) takker for invitasjonen til å kommentere den oversendte utredningen om særskilt pantsettelse av immaterielle rettigheter.

NHO organiserer 21 500 bedrifter som sysselsetter ca. 520 000 årsverk – ca. 550 000 ansatte – innen alle bransjer i privat sektor i Norge. For mange av disse bedriftene og bransjene er muligheten for å pantsette immaterielle verdier som grunnlag for kreditt viktig.

NHO mener derfor det er betimelig at det vurderes om åpning for særskilt pantsettelse av immaterielle rettigheter kan imøtekomme nye behov. Immaterielle rettigheter utgjør en vesentlig del av verdien av stadig flere virksomheter. Også i dag kan en stor del av en virksomhets immaterielle rettigheter pantsettes, men da som del av driftstilbehørspantet.

NHO deler utrederens oppfatning om at dersom det skal åpnes for særskilt pantsettelse, er det de registrerbare industrielle rettighetene som peker seg ut, og da særlig patenter, patentsøknader og planteforedlerrettigheter. Disse vil i det følgende for enkelthets skyld felles benevnes patenter.

Når det gjelder vurderingen av om det skal åpnes for særskilt pantsettelse av patenter, ser NHO flere utfordringer med å gjennomføre en slik ordning i praksis. Det vil ofte være slik at utnyttelsen av patenter vil avhenge av at man har andre rettigheter, for eksempel andre patenter og know-how. Utreder foreslår at dette løses ved at det samtidig som pantet etableres inngås avtaler for å klarere de rettighetene patentets utnyttelse avhenger av. Dette forutsetter at pantehaver har tilstrekkelig oversikt over rettighetsbildet, herunder at pantsetter gir pantehaver nødvendig informasjon for å skaffe slik oversikt. Rettighetsklareringen kan dessuten utgjøre et betydelig arbeid. Når det gjelder patentsøknader, vil det i tillegg knytte seg usikkerhet til om søknaden vil resultere i gyldig registrert patent.

De forhold som er påpekt like ovenfor gjør at verdien av patentet som pantesikkerhet er usikker. Generelt er det et reelt og vesentlig problem knyttet til verdsettelse av immaterielle rettigheter. NHO savner derfor en vurdering av de finansielle sider og anbefaler at utredningsarbeidet suppleres på dette punktet. Spørsmålet om særskilt pantsettelse av immaterielle rettigheter kan ikke vurderes utelukkende juridisk. Det må undersøkes nærmere om utrederens antagelse om at åpning for særskilt pantsettelse av patenter utvider kreditttilfanget slår til. Videre må utredes om særskilt pantsettelse vil bli etterspurt i markedet.

Et kjernespørsmål i utredningen er forholdet mellom driftskreditt og investeringskreditt. Åpnes det for særskilt pantssettelse av patenter, vil det medføre at verdien av driftstilbehørspantet reduseres. Utreder foreslår at ved innføring av regler om særskilt pant i patenter bør driftstilbehørspantet reduseres tilsvarende.

NHO har ovenfor anbefalt at de finansielle sider av en ordning med særskilt pantssettelse av patenter utredes. Da vil man forhåpentligvis kunne vite mer om en slik panteordning vil bli brukt. Om svaret er at ordningen neppe vil bli brukt i særlig grad, anbefales det å ikke innføre ordningen. Ordningen vil da kun være egnet til å fordyre og vanskeliggjøre situasjonen til de kreditorer som i dag benytter seg av driftstilbehørspant. De vil da måtte sørge for pant i både driftstilbehøret og de enkelte patenter. Man kunne tenke seg dette problemet redusert ved å la driftstilbehørspantet omfatte patenter, inntil patenter eventuelt faktisk pantsettes særskilt.

For nyetablerte virksomheter som har patenter men få andre verdier vil det være særlig interessant å kunne pantsette patenter særskilt. Dette forutsetter at utredningens antagelse om at kredittilfanget vil øke slår til. Selv om store deler av patentporteføljen formodentlig raskt vil være brukt som sikkerhet for driftskreditorer, vil det kunne være mer til overs for investeringskreditorene.

For å oppsummere er NHO skeptisk til å innføre adgang til særskilt pantssettelse av patenter, ettersom utfordringene knyttet til forslaget er betydelige og fordi det ikke er underbygget om særskilt pantssettelse av patenter vil bli etterspurt og om en slik ordning medfører økt kredittilfang. NHO anbefaler at det foretas en finansiell vurdering av forslaget. Skulle denne vurderingen vise at særskilt pantssettelse av patenter vil bli etterspurt av investeringskreditorer og vil utvide kredittilfanget, vil det være interessant å komme tilbake til om og hvordan de juridiske og praktiske utfordringene med ordningen kan håndteres.

Vennlig hilsen
NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON
Næringsjuridisk avdeling

Ingebjørg Harto
Avdelingsdirektør

Anna E. Nordbø
Advokat